

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานโครงการจัดการความรู้วัฒนธรรมไทใหญ่อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการพัฒนาสู่การเป็นสถาบันไทใหญ่ศึกษา ประจำปี 2554 นั้น วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการขึ้นเพื่อศึกษาสังเคราะห์ เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของไทใหญ่ และหาแนวทางให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนศูนย์ไทใหญ่ ซึ่งการดำเนินงานได้มีการศึกษาบริบทของพื้นที่เมื่อปี 2550 เป็นต้นมา จากนั้นก็ดำเนินการสังเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำองค์ความรู้ที่ได้มาต่อยอดคือ 1. จัดทำเป็นสื่อวีดิทัศน์ด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทใหญ่ 2. จัดทำหลักสูตรด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทใหญ่ จำนวน 10 หลักสูตร 3. แปลตำราไทใหญ่ จำนวน 18 เรื่อง นอกจากนี้แล้วยังได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมและประมวลผลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ www.taiyai.org ผ่านรายการวิทยุ จัดบอร์ดนิทรรศการต่างๆ โดยการดำเนินการนั้นสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นที่ 2 ด้านสังคมคือการบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และสามารถนำสิ่งที่ได้ไปดำเนินการเรียนการสอนให้เด็กนักเรียน นักศึกษา ผู้ที่สนใจด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทใหญ่ ได้ศึกษาและเรียนรู้ และรู้สึกหวงแหนสิ่งที่ทรงคุณค่าในชุมชนหรือเมืองของตนเองให้คงอยู่คู่บ้านคู่เมืองแม่ฮ่องสอนต่อไป จึงมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า(Input)

ตามกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิบัติราชการแบบมีส่วนร่วมจากประชาชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่พร้อมเพื่อสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรในการปฏิบัติงาน ได้แก่คน เงิน ยุทธศาสตร์ต่างๆ การจัดการ กลุ่มลูกค้า ระยะเวลา และเทคโนโลยีต่างๆโดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 คน (Man)

ในการดำเนินโครงการครั้งนี้ประกอบด้วย บุคลากรจากทั้งภายในหน่วยงานและนอกหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ได้แก่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยผา ผู้นำชุมชน ผู้รู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน โดยใช้กลไกคณะทำงานที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ผลการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ระดับหนึ่ง ซึ่งจะต้องอาศัยการกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันให้ชัดเจนใน

เชิงระยะยาวต่อไป โดยในการดำเนินโครงการของศูนย์ไทใหญ่มีเจ้าหน้าที่ประจำในการดำเนินงานจำนวน 2 ท่าน

1.2 งบประมาณ (Money) การดำเนินโครงการในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน จำนวน 750,000 บาท (เจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) โดยได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1) การค้นหาความรู้ โดยการจัดทำฐานข้อมูลเมืองมรดกทางวัฒนธรรม และค้นหาองค์ความรู้จากชุมชนเพิ่มเติม

2) สร้างและแสวงหาความรู้ร่วมกับชุมชน โดยได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดประชุม/จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชน ซึ่งดำเนินการขึ้นเพื่อวางแนวทางการดำเนินงาน รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 จัดประชุมระดมความคิดเห็น เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2553 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุมคือ

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 31 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 3,600 บาท (สามพันหกร้อยบาทถ้วน)
- 3) ที่ประชุมได้เสนอแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์ไทใหญ่ในรูปแบบที่หลากหลายและเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่ดี และควรมีการบริหารจัดการโครงสร้างคณะทำงานที่เหมาะสม

บรรยากาศการประชุม

2.2 จัดประชุมเพื่อวางกรอบแนวทางในการจัดทำหลักสูตรและการแปลตำราไทใหญ่ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2553 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุม ดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 15 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 375 บาท (สามร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน)
- 3) ที่ประชุมได้คัดเลือกหนังสือและให้ผู้เชี่ยวชาญรับผิดชอบในการแปลจำนวน 10 เรื่อง คือ

ชื่อตำราไทใหญ่	ผู้รับผิดชอบ
1. นางจำปู	นายประเวช คำสวัสดิ์
2. นางจำปูหล่า	นายสมจิต สุวรรณบุษย์ และนายเทิดศักดิ์ เหล่าทอง
3. นางหมากปั่ว	นายประเสริฐ ประดิษฐ์และนายตุ้ม มานะ
4. ขุนสามลอนางอุเปม	นายประเวช คำสวัสดิ์
5. อะลองหอยขาว	นายสุพจน์ วัลลิภากรและนายสมักร สุขศรี
6. อะลองมองสามนม	นายสุพจน์ วัลลิภากรและนายสมักร สุขศรี
7. กิ่งเชิงเม็งคอน	นายประเสริฐ ประดิษฐ์และนายตุ้ม มานะ
8. ตำนานเจ้าเสือข่านฟ้า	นายประเสริฐ ประดิษฐ์และนายตุ้ม มานะ
9. ตำนายาแผนไทใหญ่	นายประเสริฐ ประดิษฐ์และนายตุ้ม มานะ
10. หม่องก่ามแปง	นายสมจิต สุวรรณบุษย์ และนายเทิดศักดิ์ เหล่าทอง

และที่ประชุมได้เสนอชื่อหลักสูตรที่ควรรับดำเนินการ จำนวน 10 หลักสูตร และบอกแหล่งสำหรับศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลมาจัดทำหลักสูตร จำนวน 10 แห่ง พร้อมทั้งกำหนดรูปแบบต่างๆ ในการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

ชื่อหลักสูตร	แหล่งองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
1. หลักสูตรภาษาไทยใหญ่พื้นฐาน	นายประเสริฐ ประดิษฐ์
2. หลักสูตรการทำอาหารไทใหญ่ (คาว/หวาน)	นางอัญชัย ไหวดี โรงเรียนท่าโป่งแดง
3. หลักสูตรการต้องลายไต	นายสุวัฒน์ ไหมโรยรส (พี่เล็ก) โรงเรียนเทศบาล
4. หลักสูตรการตีกลองมอชิง	นายสุวัฒน์ ไหมโรยรส (พี่เล็ก) โรงเรียนเทศบาล
5. หลักสูตรการตีกลองกันยาว	นายสุวัฒน์ ไหมโรยรส (พี่เล็ก) โรงเรียนเทศบาล
6. หลักสูตรวงตอยอฮอน	นายสุวัฒน์ ไหมโรยรส (พี่เล็ก) โรงเรียนเทศบาล
7. หลักสูตรฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า (ก้านก)	นางทัมทิม กวีวัฒน์ โรงเรียนบ้านกุงไม้สัก
8. หลักสูตรฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)	นางทัมทิม กวีวัฒน์ โรงเรียนบ้านกุงไม้สัก
9. หลักสูตรรำไต	นางสุดาณีย์ เชื้อนรัตน์ โรงพยาบาลศรีสังวาลย์
10. หลักสูตรการรำหม่องส่วยยี่	นายสุวัฒน์ ไหมโรยรส (พี่เล็ก) โรงเรียนเทศบาล

บรรยากาศการประชุม

2.3 จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ไทใหญ่ศึกษา เพื่อรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานและวางแผนการดำเนินงานในช่วงต่อไป เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2553 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุม ดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 31 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 2,250 บาท (สองพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)
- 3) ที่ประชุมได้มีมติในเรื่องต่างๆ คือ
  - 3.1) ที่ประชุมเห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับการแปลตำราไทใหญ่เป็นสิ่งที่สำคัญ และให้ข้อเสนอว่าควรดำเนินการแปลอย่างเป็นระบบ และควรมีการประชุมตรวจสอบการแปลอีกครั้ง
  - 3.2) ที่ประชุมให้ศึกษาข้อมูลจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาประกอบการจัดทำหลักสูตร และดูความเหมาะสมของเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายที่จะนำหลักสูตรไปใช้ด้วย
  - 3.3) ที่ประชุมให้ใช้กลนักศึกษ และให้มีการประชาสัมพันธ์ มาใช้ในการรับบริจาคสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ของชาวไทใหญ่

นอกจากนี้ที่ประชุมได้เสนอให้มีการเปิดโอกาสให้ชาวไทใหญ่ในพื้นที่อื่นมาเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรและการดำเนินงานของศูนย์ให้มากยิ่งขึ้น

บรรยากาศการประชุม

2.4 จัดประชุมเพื่อวางแนวทางในการจัดทำหลักสูตร เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2554 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุม ดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 25 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 625 บาท (สองร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน)
- 3) ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรคือให้คณะกรรมการของแต่ละหลักสูตร ถ่ายทำวิดีโอและเขียนที่มาของเอกสารต่างๆให้สมบูรณ์ และให้ทางศูนย์ไทใหญ่ ประสานงานกับคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

บรรยากาศการประชุม

2.5 จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ไทใหญ่เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุม ดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 35 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 4,375 บาท (สี่พันสามร้อยเจ็ดสิห้าบาทถ้วน)
- 3) ที่ประชุมมีมติต่างๆ และให้ข้อเสนอแนะต่าง ในการดำเนินงานของศูนย์ไทใหญ่ศึกษา คือ
  - 3.4) ให้มีการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการจัดอบรมให้ความรู้ด้าน ภาษา และคอมพิวเตอร์
  - 3.5) ควรจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนแนวความคิด วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ของรัฐฉาน และเมืองต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียง
  - 3.6) ให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคนไตในประเทศพม่า โดยเฉพาะรัฐฉานและรัฐคะยา ซึ่งมีคนไทยอยู่เป็นจำนวนมาก
  - 3.7) ควรดำเนินการจัดเวทีระดับชุมชนในสถานที่ต่างๆ เพื่อเชิญ จเร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เฒ่าผู้แก่ มาสะท้อนความเป็นมาของเมืองแม่ฮ่องสอน ฯลฯ
  - 3.8) ควรมีการประสานงานกับผู้นำชุมชน เจ้าอาวาสวัด เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการ จัดงานประเพณี ให้ตรงตามระยะเวลาที่แท้จริง หรือตามวิถีดั้งเดิม
  - 3.9) ควรรวบรวมฐานข้อมูลของการจัดประชุมสนทนาระหว่างไทใหญ่ศึกษา
  - 3.10) ให้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณให้จเร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้ ดำเนินการแปลตำรา ไทใหญ่เสร็จโดยเร็ว
  - 3.11) ให้ฝ่ายเลขานุการการประชุมวิชาการเพื่อนำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับการ แปลเรื่องต่างๆ ให้นักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการตรวจสอบ และ ให้ประสานนำนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมรับฟังการประชุมและถอดองค์ ความรู้ในเนื้อหาของตำราไทใหญ่
  - 3.12) ควรหาแนวทางหรือวางมาตรการเกี่ยวกับการรักษาตำราไทใหญ่
  - 3.13) ให้ศึกษาตามศูนย์ต่างๆเพิ่มเติมว่าการจัดตั้งศูนย์มีความเป็นมาอย่างไร ประกอบด้วยองค์ประกอบอะไร การบริหารจัดการเป็นอย่างไร เพื่อนำ ข้อมูลมาประกอบการจัดตั้งสถาบันไทใหญ่ศึกษาต่อไป
  - 3.14) ควรจัดหลักสูตรฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ ได้แก่ การแต่งหน้าสร้างล่อง การตี กลองมอชิง กลองกันยาว ให้กับผู้ดูแลสร้างล่อง ตะแปสร้างล่อง หรือ ผู้ติดตามสร้างล่อง
  - 3.15) ควรอบรมให้ความรู้กับสามเณรเพิ่มเติม ได้แก่ การทำศาสนพิธีเบื้องต้น ส่งเสริมด้านการวาดภาพศิลปะ และส่งเสริมให้สามเณรออกบิณฑบาตใน ตอนเช้าเพิ่มขึ้น ฯลฯ

บรรยากาศการประชุมคณะกรรมการศูนย์ไทใหญ่เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน
เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน

2.6 จัดประชุมวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมในระดับพื้นที่ ครั้งที่ 1/2554 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2554 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุม ดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 190 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 70,364 บาท (เจ็ดหมื่นสามร้อยหกสิบสี่บาทถ้วน)
- 3) ที่ประชุมแต่ละกลุ่มได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี คือ

3.16) กลุ่มนักศึกษาและเยาวชน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ควรมีศูนย์ไทใหญ่แต่ละอำเภอ
- ควรมีการสร้างเครือข่ายมากขึ้น
- รณรงค์การพูด เขียน ภาษาไทใหญ่
- ควรมีการจัดทำวารสาร หนังสือและสื่อ
- ควรมีวิชาเลือกเสรีภาษาไทใหญ่และครูสอนภาษาไทใหญ่ในโรงเรียนและสถานศึกษา
- ควรมีการจัดทำป้ายภาษาไทใหญ่ เช่น ป้ายบอกทาง สถานที่ ในสถานที่ราชการ โรงพยาบาล
- ควรมีการจัดทำภาษาไทใหญ่ในแบบฟอร์มใบสมัครต่างๆควบคู่กับภาษาไทย
- ควรมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ควรมีการสร้างรายได้และลดรายจ่าย เช่น แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกผักสวนครัว
- การสร้างเป็นแหล่งเรียนรู้ มีกิจกรรมและการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- มีการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำตัวอักษร (Font) ไทใหญ่ให้ดาวโหลด
- ศูนย์ควรมีขนาดองค์กรที่คล่องตัว ไม่ใหญ่จนเกินไปแต่ต้องขยายตัวเมื่อมีความพร้อมในอนาคต
- การสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชน
- การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ฯแก่คนชุมชน ชักชวนชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม
- ทำเว็บไซต์ หลัสูตรอบรมระยะสั้น การทำพจนานุกรม
- การประสานหน่วยงานท้องถิ่นและรัฐ สนับสนุนการจัดกิจกรรมของศูนย์ฯ
- ควรมีการจัดภูมิทัศน์ให้สวยงาม สร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน มีการอนุรักษ์ศิลปะไทใหญ่ สามารถเดินทางเข้าถึงง่ายสะดวก

3.17) กลุ่มปราชญ์ ภูมิปัญญา 1 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- รวบรวมข้อมูล ประชุมร่วมกัน สร้างองค์ความรู้ บันทึก และกำหนดเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ไปใช้ในการเรียนการสอนและจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมวัฒนธรรมชุมชน
- มีหลักสูตรและส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม เชิดชูวัฒนธรรม ทำให้ครบวงจร
- พระสงฆ์มาเป็นผู้นำทางวัฒนธรรม
- เยวชนควรมาเรียนรู้หลักการในงานพิธีการ ฝึกแล้วปฏิบัติจริง
- การพัฒนาด้านอาชีพและรายได้ ควรทำอาชีพตามสมัย แต่เมื่อมีงานให้เข้ามาร่วมมือกัน
- ควรมีการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีชาวไท หลักสูตรสร้างผู้นำ ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตรฝึกทำ
- สร้างเยาวชนรุ่นใหม่ให้เรียนรู้หลักสูตรปอยส่างลอง
- การรักษาพยาบาล ควรให้อสม. มีส่วนร่วมด้านสุขภาพมากขึ้น
- นำหลักคำสอนพุทธศาสนา มาพัฒนาสุขภาพ
- ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกผักปลอดสารพิษ ทำเกษตรอินทรีย์
- ควรสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน ให้แต่ละป๊อกดูแลจัดการกันเอง
- เพิ่มรายได้ เพื่อลดปัญหาหลักขโมยจะลดลง
- ควรจัดตั้งศูนย์ไทใหญ่ศึกษาขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชนนักเรียน
- เก็บองค์ความรู้ เป็นที่อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม
- หน้าที่สำคัญคือ ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมไท
- ควรมีการสร้างเครือข่าย ระหว่างชุมชนต่างๆ นักเรียน นักศึกษา
- ต้องมีการสร้างผู้นำ อบรบผู้นำ ผู้เชี่ยวชาญด้านประเพณี วัฒนธรรมไทใหญ่
- ใส่ชุดไตทั้งผู้ชายและผู้หญิง ทุกวันศุกร์ อาทิตย์ละ 1 วัน
- มีการสอนแกะสลักไตที่โรงเรียน
- ลักษณะศูนย์ไทใหญ่ศึกษาควรมีอาคารทรงไต
- บรรยากาศความเป็นไท ทำสวนสมุนไพรภายนอก ให้มีครกน้ำ ลานว่างๆ
- มีการโชว์การเล่นไตจัดเป็นโปรแกรมการเล่นเหมือน Small farm เมือง Cowboy เป็นตัวอย่าง แล้วเอามาดัดแปลง มีม้าเจ้าเมืองทำเป็นสะเทรียง
- ชุมชนควรร่วมบริจาคสิ่งของ ต้องอาศัยเจ้าอาวาส ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน นายกอบต. ให้ช่วยประสานงานและต้องมีอาสาสมัครมาช่วยกัน
- สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงสิ่งๆ ในชุมชน ให้เป็น Living Museum

- มีการถ่ายทอดความรู้ จากรุ่นสู่รุ่น แล้วเชื่อมเครือข่ายกับท้องถิ่น เทศบาล และมีการจัดแหล่งเรียนรู้ให้โรงเรียน
  - ควรกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของปอยส่างลองให้ชัดเจน
  - ศูนย์ฯเป็นหลักให้กับงานวัฒนธรรมประเพณีทุกงาน
  - พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีไทใหญ่โดยร่วมกันหลายองค์กรทั้งวัฒนธรรม พระ ผู้นำชุมชน
  - ทำเป็นพิพิธภัณฑ์ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์พัฒนาชุมชน
  - การปลูกจิตสำนึก
  - สนับสนุนวัฒนธรรมและสืบสานประเพณีออกมาแม่สะเรียงเพราะไม่เหมือนที่อื่น
  - ทำสื่อให้นักท่องเที่ยวหรือเด็กรุ่นใหม่ดูเช่น กระบวนการจัดงานปอยส่างลองตั้งแต่ต้นจนจบ
  - มีมัคคุเทศก์น้อยออกเดินไปด้วย
  - เป็นศูนย์ฯที่บริหารจัดการวัฒนธรรมประเพณีทั้งหมด
  - เป็นศูนย์กลางที่จะรวมเอาเรื่องความร่วมมือของคนทุกภาคส่วนมาร่วมกันและกำกับติดตามวัฒนธรรมประเพณี
  - ประกวดพูด เล่านิทาน และร้องเพลงภาษาไทยใหญ่
  - ตั้งศูนย์แล้วควรเผยแพร่สู่สาธารณะ
- 3.18) กลุ่มผู้นำศาสนาและผู้นำชุมชน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้
- ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต้องมีความรู้ด้านประเพณี เช่น ต่างขอมต่อจองพารา ขอมต่อหลวง ซึ่งแต่ละอย่างควรมีตำรา อธิบายให้ชัดเจนว่าทำแล้วได้อานิสงค์อะไร
  - ควรพยายามปรับปรุงฟื้นฟูวัฒนธรรมไทใหญ่อย่างจริงจัง
  - พ่อแม่ต้องสอนและพาเด็กไปปฏิบัติเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมในครอบครัว ในโรงเรียน ในชุมชน
  - ควรนำเรื่องวัฒนธรรมจัดเข้าไปในหลักสูตร เด็กจะได้ซึมซับตั้งแต่เล็กๆ
  - ไทใหญ่แท้ๆ ต้องเผยแพร่ในสื่อต่างๆ รวมถึงการจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยว
  - ศูนย์ไทใหญ่ร่วมกับจังหวัดรวมเอาภูมิปัญญา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้
  - จัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงและรวบรวมของเก่า
  - จัดกลุ่มพูดคุยภูมิปัญญาในวงน้ำเมียง
  - มีโครงสร้างบุคลากรบริหารจัดการที่ชัดเจนทำให้เป็นรูปธรรม
  - ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้วัฒนธรรม
  - ศูนย์ไทใหญ่ต้องทำงานเชื่อมโยงกับเยาวชน
  - ควรมีการประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ
- 3.19) กลุ่มส่วนราชการ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ส่งเสริมสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ท้องถิ่นหรือ ตลาคำนัดภูมิปัญญา
- ส่งเสริมให้มีศูนย์วัฒนธรรมในโรงเรียน
- การจัดทำหลักสูตรไตรศศึกษา เพื่อนำไปสอนเด็กเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ปูพื้นฐานตั้งแต่เด็กขึ้นไปสู่เยาวชน
- ทำเป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิตเป็นเรื่องศูนย์ไตรศึกษา
- เพิ่มเติมในเรื่องของหลักสูตรท้องถิ่น
- ระดมทรัพยากรทุกภาคส่วน
- ติดต่อกันวารสารทางสังคมออนไลน์ ส่งข่าวทางอินเทอร์เน็ต
- อนาคตหาจุดยืนตำแหน่งคงที่เพื่อจะพัฒนาเป็นสถาบัน
- ทางด้านกายภาพ สถานที่ที่เป็น center ในการเข้าถึงข้อมูลกลางที่เกี่ยวกับไทใหญ่และเชื่อมโยงกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ

2.7 จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ไทใหญ่เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2554 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุม ดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 18 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 0 บาท
- 3) ที่ประชุมได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ คือ
  - 3.1) เทศบาลได้ทำหนังสือแจ้งผู้บุกรุกพื้นที่สาธารณะ (พื้นที่ทางเข้าออกศูนย์ฯ) ซึ่งได้เข้าพบกับผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทางหลวงชนบทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทางเทศบาลได้เชิญเจ้าของที่มาพูดคุยกันแล้ว โดยให้ย้ายออกแต่ถ้ามั่นใจว่ามีเอกสารสิทธิ์ให้แสดงสิทธิ์ยื่นคำร้องต่อศาลได้ สำหรับทางเข้าออกศูนย์ฯ ถ้าได้พื้นที่สาธารณะคืนมา สามารถเข้าออกทางหลักได้
  - 3.2) ที่ดินแถวนั้นบุกรุกและขายด้วย
  - 3.3) ถ้าทางเทศบาลได้พื้นที่สาธารณะคืนมา อยากทำเป็นสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนสำหรับผู้สูงอายุ ลูกหลานเรา มีความปลอดภัยและเหมาะสม
  - 3.4) ถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะ คงเอาคืนไม่ได้
  - 3.5) มองเรื่องการใช้สอยอาคารที่ต้อนรับแขกได้ ทานข้าวค่า อาหารเย็น (ขันโตก) ชุมชนมีการแสดง การทำอาหาร จะได้มีรายได้ และเป็นพื้นที่ของไตทั้งหมด
  - 3.6) ผมมอง 3 ประเด็น ประเด็นแรกผังที่โต้แย้งมาเราเห็นชอบหรือไม่ ถ้าเห็นชอบแล้วอาคารที่จะสร้างสามารถทำกิจกรรมและสร้างรายได้ อาคารเรียนขอใช้พื้นที่ร่วมกับมูลนิธิจะได้มีงบประมาณสนับสนุน ทางงบประมาณลงที่นี้ก่อน เป็นอาคารที่มีโครงสร้างถาวรแต่รูปลักษณ์ไม่ต้องลงทุนมาก เปิดเป็นโรงเรียนการโรงแรม น่าจะเอางบลงที่นี้ก่อน ทำในส่วนของโรงแรม จะได้มีรายได้ นักศึกษามีรายได้ ตอนนี้สาขาเกษตรสามารถลงได้ ให้ชุมชนมีรายได้
  - 3.7) แผนควรคิดไว้ล่วงหน้า 10 ปี
  - 3.8) วัตถุประสงค์ต้องการว่าศูนย์ไทใหญ่อยู่ตรงไหน กลุ่มอาคาร ประเด็นที่ 2 ชุมชนบริจาคบ้านไต่เราจะเอาไว้ตรงไหน อาคารที่รองรับขันโตก 5-10 เรา น่าจะมีศูนย์แม่ฮ่องสอนศึกษามีชนเผ่าอื่นด้วยหรือไม่
  - 3.9) ลักษณะของสิ่งปลูกสร้างอยากให้เป็นลักษณะโครงข้งนอกรูปเป็นไทใหญ่
  - 3.10) ผมอยากเห็นการจุดติดของศูนย์ฯ เรื่องสวนสาธารณะ บริเวณนั้นอยากเห็น ภาพวิถีชีวิตของคนไต บ้านไต เห็นด้วยในแง่ของกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ลานคนไตในฤดูการท่องเที่ยว และศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลเมืองที่หายากให้คนมาหาข้อมูล สถาบันอื่นเข้ามาจัดหลักสูตรท้องถิ่น จุดแรกข้อมูลสารสนเทศ จุดที่ 2 ให้เห็นของจริง มีพื้นที่ให้เด็กเข้ามาศึกษา ส่วน Master Plan เห็นด้วย ส่วนแรกเป็นส่วนกิจกรรม ส่วนที่ 2 เป็นกองอำนวยการ ข้อมูลสารสนเทศ

- 3.11) ศูนย์ฯ ควรเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวเชื่อมกับโครงการ Living Museum และมีคฤหาสน์น้อยนำเที่ยวทั้งปางหมูหรือเขตเมือง มาเชื่อมกัน 2 ส่วนจะดีมาก
- 3.12) เห็นด้วยกับการวางผังล่วงหน้า แต่จะอย่างไรให้เห็นวิถีชีวิตของชาวไทยใหญ่และให้ศูนย์ฯเป็นแหล่งการศึกษาเรียนรู้ อนุรักษ์ของเก่าไว้
- 3.13) คนเผ่าอื่นมีที่ศูนย์ศิลปาชีพแล้วและไม่มิงบประมาณ อาคารไม่ต้องมีมาก เกษตรไม่ต้องเป็นโรงงาน อิงกับวิถีชีวิตดั้งเดิม ปลูกพันธุ์ไม้ดอกไม้ ส่วนโรงแรมจะอย่างไรจะต้องใช้เวลาคิด เนื่องจากมีทำเลดี และถ้าเทศบาลฯ จะทวงพื้นที่คืนเราพร้อมจะลงชื่อหรือไม่
- 3.14) ผมมีประสบการณ์ควรเข้าพบกรมธนารักษ์
- 3.15) เทศบาลฯ ยังไม่ได้รับมอบจากกรมธนารักษ์ แต่ขอสิทธิ์ครอบครองพื้นที่จากกรมที่ดิน และอนาคตจะเป็นพื้นที่ของเทศบาลฯ
- 3.16) สรุปว่าในพื้นที่ 7 ไร่ ตามที่ได้นำเสนอ ด้านหน้าเปิดโล่งไว้ ทำสวนหย่อม สถานที่พักผ่อน เทศบาลมาช่วยพัฒนา โซนเกษตรมีอาคารแบบไทใหญ่ทั้งหมด มีศูนย์วัฒนธรรมไทใหญ่มีข้อมูลสารสนเทศ ที่เรียนที่ประชาสัมพันธ์ มีศูนย์ท่องเที่ยวด้วยเชื่อมกับวัดจองกลาง ชุมชนอาจจะมาขายของ อาคารเอนกประสงค์ 2 ชั้น ชั้นบนเป็นศูนย์ไทใหญ่ ชั้นล่างทำอาหาร ออกกำลังกาย ประชุม ด้านหน้าไม่ควรลงอะไรกางร่มไว้ ส่วนการบุกรุกพื้นที่ควรคุยกับสธ.อีกที
- 3.17) ลักษณะโครงสร้างอาคารเป็นไทใหญ่ ส่วนอาคารมีอาคารน้อยที่สุด ส่วนแรกอาคารมีศูนย์ข้อมูล นิทรรศการ การเรียนรู้ ส่วนที่สองเป็นหอประชุมรองรับกิจกรรมขันโตกให้เยาวชนมาทำกิจกรรมอาคารการโรงแรมมีลานเอนกประสงค์ให้นักศึกษาทำกิจกรรม ในพื้นที่เกษตรพื้นที่โล่ง
- 3.18) มีสวนสุขภาพ ถนน ส่วนหนึ่งถนนติดขอบน้ำถ้ามีได้จะดี มีเส้นทางน้ำ ปี 55 ได้งบประมาณ ไม่เกิน 2 ล้านควรลงตรงนี้ก่อน
- 3.19) เรื่องงบประมาณลงในโครงการ มูลนิธิจะต้องให้ความเห็นชอบให้วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอนใช้พื้นที่ร่วมกัน

บรรยากาศการประชุมคณะกรรมการศูนย์ไทใหญ่ศึกษา

เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2554

ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน (อาคารดงรัก)

2.8 จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ไทใหญ่เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และพิจารณาแผนแม่บทของศูนย์ไทใหญ่ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2554 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน มีผลการประชุม ดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 36 คน
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 2,969 บาท (สองพันเก้าร้อยหกสิบเก้าบาทถ้วน)
- 3) ที่ประชุมได้มีมติและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ คือ
  - 3.1) การนำลี้้นจีมาแปรรูปอาจจะไม่เหมาะสม เนื่องจากพันธุ์ลี้้นจีไม่เป็นที่ต้องการของตลาด
  - 3.2) ควรทำเป็นกลุ่มส่งเสริมวัฒนธรรม และส่งเสริมเรื่องอาหารไตของบ้านคา หาน ซึ่งตรงกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด

- 3.3) บ้านคาหามเป็นชุมชนที่พร้อมเป็นเครือข่าย/ภาคีของศูนย์ไทใหญ่ศึกษาทางศูนย์ฯควรตระหนักเรื่องอาชีพ รายได้ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของชาวบ้าน
- 3.4) ควรนำคณะไทใหญ่ (จำกัด) และกล่อมองเชิงของหมู่บ้านคาหามาจัดทำเป็นหลักสูตร จัดอบรม รวมกลุ่มเพื่อสร้างเป็นอาชีพ
- 3.5) ควรมีสถานวัฒนธรรม โรงละคร และเก็บค่าเข้าชมไม่แพงมาก
- 3.6) ควรของบจากส่วนกลางเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลสนับสนุนเรื่องวัฒนธรรมประเพณี
- 3.7) จุดสาธารณะควรทำอย่างเร่งด่วนก่อนจุดอื่น และระดับพื้นที่จริงต่างจาก Master Plan ควรมีการออกแบบพื้นที่ให้ใกล้เคียงพื้นที่จริงให้มากที่สุด
- 3.8) ควรนำ Project ส่งไปของบประมาณจากแผน ๔ ปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนและของบประมาณจาก UN องค์กรระหว่างประเทศตลอดจนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ
- 3.9) การปรับพื้นที่ควรแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบให้นักศึกษาดูแล เพื่อให้พื้นที่โล่ง
- 3.10) หลังคาอาคารควรมุงด้วยใบตองตึงก่อน เพื่อทำเป็นจุดที่จะสร้างอาชีพ รายได้ เช่นการทำอาหารใต้
- 3.11) ควรสร้างจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญของประเพณีเช่น ประเพณีปอยส่างลอง การจัดงานวันชาติไท
- 3.12) ควรนำตัวอย่างมูลนิธิแม่ยุ้นมาปรับใช้
- 3.13) การจัดตั้งอาคารศูนย์ไทใหญ่ควรเกิดจากความร่วมมือร่วมใจ ตั้งแต่จุดเล็กๆ ไม่ควรใช้เงินเป็นหลักและเมื่อมีการจัดตั้งศูนย์ฯแล้วควรมีผู้สานต่ออย่างต่อเนื่อง
- 3.14) ควรของบจากจังหวัดส่วนหนึ่งเพื่อให้อยู่ในแผนของจังหวัดเนื่องจากตรงกับนโยบายรัฐบาล
- 3.15) เราต้องเขียนโครงการ Project Idea มีเนื้อหาสั้น กระชับแผนงานโครงการสั้นๆแต่เราต้องมองในภาพรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน
- 3.16) การเขียนโครงการเน้นการมีส่วนร่วมในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ และต้องนำเสนอให้ได้โครงการออกมาแบบองค์รวม มีชีวิต คุ่มค่า เกิดประโยชน์ มีความโดดเด่นตลอดไป
- 3.17) บุคลากรของโครงการควรมีการแต่งตั้งจากบุคคลที่มีจิตสาธารณะ มีความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณีไทใหญ่และควรลงพื้นที่จริงในการประชุมครั้งต่อไป
- 3.18) ส่วนพื้นที่ปลูกพืชพันธุ์ ควรมีการพัฒนาอนุรักษ์พันธุ์ มีการปลูกพืชพันธุ์ใหม่ๆมาให้ชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอนทดลองปลูก
- 3.19) การจัดทำโครงการควรคนในพื้นที่ควรทำเองเนื่องจากมีความเชี่ยวชาญ ศูนย์แห่งนี้ควรเป็นของไทใหญ่อย่างเดียว

- 3.20) วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน สามารถเป็นแหล่งข้อมูลของชุมชนได้ ควรทำเป็นศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด จำลองวิถีชีวิตทุกชาติพันธุ์ เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องทำทุกชาติพันธุ์เพื่อนำไปสู่การปรองดองแห่งชาติ
- 3.21) อบจ./เทศบาลสามารถสนับสนุนใช้ในการปรับพื้นที่ของโครงการฯ
- 3.22) การแสดงวิถีชีวิตของแต่ละชาติพันธุ์ มีการจัดแสดงไว้ที่ศูนย์ศิลปาชีพ แต่สามารถจัดตั้งศูนย์ของแต่ละอำเภอตามความโดดเด่นของแต่ละชาติพันธุ์ได้แก่
- ปาย ศูนย์แสดงวิถีชีวิตของลีซอ
  - ปางมะผ้า ศูนย์แสดงวิถีชีวิตของมูเซอ
  - ขุนยวม ศูนย์แสดงวิถีชีวิตของม้ง
  - แม่ลาน้อย ศูนย์แสดงวิถีชีวิตของละว้า
  - แม่สะเรียง/สบเมย ศูนย์แสดงวิถีชีวิตของกะเหรี่ยง (ปากะญอ)
- 3.23) แนวทาง/กรอบแนวคิดในการกำหนดรูปแบบศูนย์ฯ
- ค่านิยม/ความหมายของสิ่งที่จะทำ
  - ระบบการจัดการฐานข้อมูล มี ๓ ส่วน คือ คนโต ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทใหญ่ พื้นที่ที่เป็นรูปธรรมของชาวไท
  - สสำรวจ/สืบค้น/แก้ไข/สืบทอดอนุรักษ์
  - ทีมวิชาการ/ทีมประสานงาน/ทีมลงพื้นที่
  - จัดเวที่ร่วมกับเครือข่าย เสริมสร้างศักยภาพ/บทบาทผู้รู้ในพื้นที่ทำให้เกิดระบบการจัดการ/การทำงานของศูนย์ฯ
- 3.24) ควรศึกษาเรื่องภูมิศาสตร์/เศรษฐกิจเนื่องจากประเทศไทยจะก้าวสู่ประเทศสมาชิกอาเซียน
- 3.25) การเก็บข้อมูลควรเพิ่มเติมวิธีคิด หลักปรัชญาของชาวไทใหญ่จริงๆ

การประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์ไทใหญ่ศึกษา
วันที่ 29 สิงหาคม 2554 เวลา 13.00 – 16.30 น.

*****

2.9 ศึกษาดูงานด้านวัฒนธรรมประเพณีในจังหวัดใกล้เคียง เชียงใหม่และพะเยา ใช้เงิน 76,957 บาท (เจ็ดหมื่นหกพันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ศึกษาดูงานของชาวไทลื้อ จังหวัดพะเยา มีผลการศึกษาดูงาน คือ
  - 1.1) มีผู้เข้าร่วมทัศนศึกษาดูงานจำนวน 17 คน
  - 1.2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 21,440 บาท (สองหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยสี่สิบบาทถ้วน)
  - 1.3) ได้รับประสบการณ์และนำมาเป็นแนวทางการดำเนินงานได้ คือ
    - ทำให้ทราบกระบวนการและความเป็นมาของการก่อตั้งศูนย์ฯ และแรงผลักดันในการจัดตั้ง
    - ทำให้ได้ทราบการทำงานศูนย์ไทลื้อ/หอวัฒนธรรมนิทัศน์ และวิธีการให้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญกับผู้เข้าชม

บรรยากาศการทัศนศึกษาดูงาน

2) ศึกษาดูงาน ณ สถาบันวิจัยทางสังคม/ศูนย์ศึกษาชาติพันธุ์ฯ/โสมงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา/พิพิธภัณฑ์โครงการหลวงฯ อ.ฝาง/ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมฯ จังหวัดเชียงใหม่ มีผลการศึกษาดูงานคือ

- 1.1) มีผู้เข้าร่วมทัศนศึกษาดูงานจำนวน 10 คน
- 1.2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 55,517 บาท (ห้าหมื่นห้าพันห้าร้อยสิบเจ็ดบาทถ้วน)
- 1.3) ได้รับประสบการณ์จากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ คือ
  - ทำให้ทราบกระบวนการและความเป็นมาของการก่อตั้งศูนย์ฯ
  - ทำให้ได้ทราบวิธีการทำงานของศูนย์ฯ และวิธีการให้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญกับผู้เข้าชม
  - ทำให้สามารถนำแนวทางที่ได้จากการทัศนศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ในการทำงานของศูนย์ได้

บรรยากาศการทัศนศึกษาดูงาน
ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม – 4 มิถุนายน 2554

3) จัดความรู้อย่างเป็นระบบร่วมกับชุมชน โดยการจัดทำหลักสูตรด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทใหญ่ แปลเอกสารตำรา/ตำรา/นิทานไทใหญ่

รายงานผลการดำเนินงานโครงการจัดการความรู้วัฒนธรรมไทใหญ่อย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการพัฒนาสู่การเป็นสถาบันไทใหญ่ศึกษา ประจำปี 2554

3.1 จัดทำหลักสูตรด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทใหญ่ โดยการประสานกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านและจัดทำหลักสูตรจำนวน 10 หลักสูตร โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 70,000 บาท ได้แก่

- 1) หลักสูตรภาษาไทใหญ่พื้นฐาน
- 2) หลักสูตรการทำอาหารไทใหญ่ (คาว/หวาน)
- 3) หลักสูตรการต้มลาบไต
- 4) หลักสูตรการตีกลองมอเซิง
- 5) หลักสูตรการตีกลองกันยาว
- 6) หลักสูตรวงตอยฮอน
- 7) หลักสูตรฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า (ก้านก)
- 8) หลักสูตรฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)
- 9) หลักสูตรรำไต
- 10) หลักสูตรการรำหม่องส่วยยี

3.2 แพลตารไทใหญ่ จำนวน 10 เรื่อง ซึ่งในการดำเนินการแปลครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการอ่านตำราไทใหญ่ มาช่วยดำเนินการแปล โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) ประกอบด้วย

- 1) นางจำปู
- 2) นางจำปูหล่า
- 3) นางหมากป๊าว
- 4) ขุนสามล่อนางอุเปม
- 5) ตำรายาแผนไทใหญ่
- 6) อะลองหอยขาว
- 7) อะลองมอสามนม
- 8) กิ่งเซิงเม็งคอน
- 9) ตำนานเจ้าเสือข่านฟ้า
- 10) หม่องก่ามแปง

4) ประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ร่วมกับชุมชน โดยเข้าร่วมประชุมสมาน้ำเน่ง และกิจกรรมของชุมชน เช่น ปอยเหลินสิบเอ็ด การแห่จองพารา ปอยป้ายหลอย/งานลอยกระทง ปอยหมั่งกระป๋อง งานบูชาพาราโกสั่ว ประเพณีหลู่ข้าวห้าย้ากู ฯลฯ

ปอยเหลินสิบเอ็ด

ปอยป้ายหลอย/งานลอยกระทง

การแห่จองพารา/ต้นแปก

ปอยหม้อจ๊ะป๋้า(เขาวงกต)

งานบูชาพาราโกสู่ (บูชาพระเจ้า 9 องค์)

การประชุมสภาน้ำเน่ง/การเตรียมการจัดปอยส่างลอง

ประเพณีทูลบัวหลวง

5) เข้าถึงความรู้ร่วมกับชุมชน โดยจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมประเพณี โดยการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ และจัดเสวนาระหว่างชุมชน

5.1 จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ณ วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน (อาคารดงรัก)

5.2 จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชน 3 ชุมชนไทใหญ่ ณ บ้านคาหกรบ้านเมืองปอนและ บ้านแม่ละนา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน และเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนการทำงานด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทใหญ่ ทำให้ได้ข้อสรุปดังนี้ดังนี้

- มีความจำเป็นต้องจัดตั้ง ศูนย์ไทใหญ่ศึกษาขึ้น พร้อมทั้งควรมีการสอนภาษาไทใหญ่
- ศูนย์ฯควรมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์เกี่ยวกับเรื่องประเพณีไทใหญ่ เช่น การแต่งตัว การพูด และสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนเห็นความสำคัญด้านวัฒนธรรมไทใหญ่
- รูปแบบของศูนย์ควรมี การแสดงภูมิปัญญา วิถีชีวิต ลักษณะอาคารควรเป็นบ้านไทใหญ่พร้อมทั้งนำเสนอด้านศาสนา ด้านภาษาวรรณกรรม และมีเครื่องมือเครื่องใช้เก่า มีการประชาสัมพันธ์งานประเพณีปอยส่างลอง จัดการประกวดการทำอาหารไท การฮอลึก รณรงค์การอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมไทใหญ่

ภาพกิจกรรมการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมกับชุมชนไทใหญ่

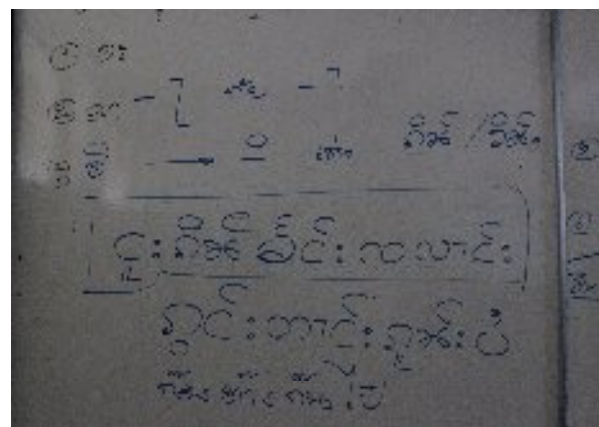
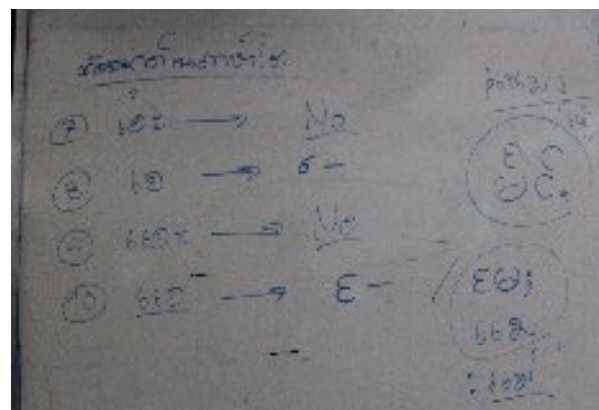
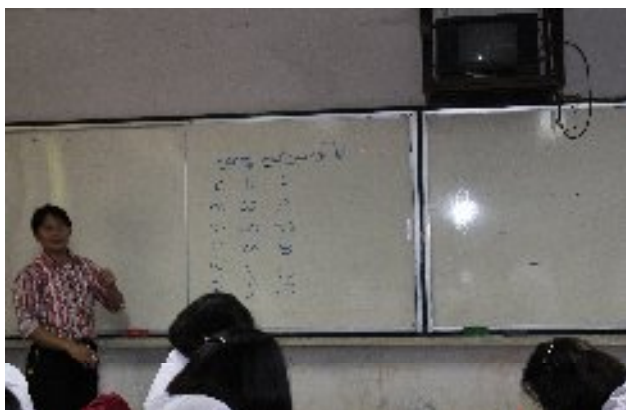

6) แบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับชุมชน จัดนิทรรศการเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ของชาวไทใหญ่ ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯเพื่อกำหนดโครงสร้างศูนย์ไทใหญ่ศึกษา (Master Plan)

6.1 จัดฝึกอบรมด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทใหญ่ให้กับนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 6 หลักสูตร ดังนี้

- 1) ฝึกอบรมภาษาไทใหญ่พื้นฐานให้กับนักเรียน ในระหว่างวันที่ 1-2 กันยายน 2554 ณ โรงเรียนห้องสอนศึกษา
  - 1.1) ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 40 คน
  - 1.2) ใช้งบประมาณในการอบรม จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
  - 1.3) ผลการอบรมและข้อเสนอแนะในการอบรมภาษาไทใหญ่พื้นฐาน มีรายละเอียด คือ
    - (1) ผลการจัดอบรม มีดังนี้
      - ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับพยัญชนะ/สระ และวิธีการต่างๆ เกี่ยวกับภาษาไทใหญ่พื้นฐาน
      - ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้เกี่ยวกับภาษาไทใหญ่พื้นฐานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
    - (2) ข้อเสนอแนะ มีดังนี้
      - ควรมีการจัดอบรมให้กับโรงเรียนหรือผู้ที่สนใจภาษาไทใหญ่ให้แพร่หลาย และต่อเนื่อง

บรรยากาศการอบรมภาษาไทใหญ่พื้นฐาน
 ในระหว่างวันที่ 1-2 กันยายน 2554
 ณ โรงเรียนห้องสอนศึกษา

2) จัดอบรมด้านการทำอาหารของชาวไทใหญ่ในเทศกาลปอยส่างลอง ระหว่างวันที่ 5-6 กันยายน 2554 ณ โรงเรียนบ้านท่าโป่งแดง ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2.1) ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 50 คน

2.2) ใช้งบประมาณในการฝึกอบรมทั้งสิ้น 12,000 บาท (หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน)

2.3) ผลการอบรมและข้อเสนอแนะการจัดทำอาหารในเทศกาลปอยส่างลอง มีรายละเอียด คือ

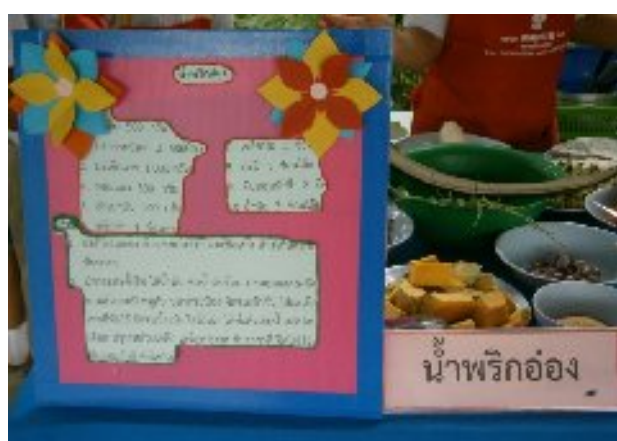
(1) ผลการจัดอบรม มีดังนี้

- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบและเทคนิคการปรุงอาหารแต่ละชนิด
- ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงอาหารประเภทต่างที่นิยมทำในเทศกาลปอยส่างลอง

(2) ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- ยังไม่ได้มีการอบรมแบบเต็มรูปแบบ ที่ต้องมีการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
- การอบรมใช้วิธีการแบ่งกลุ่มในการทำอาหาร ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทำอาหารเพียงชนิดเดียว ควรแบ่งกลุ่มคละอายุ และเพศ และให้ทำอาหารครบทุกชนิด (งบประมาณต้องสูงกว่าเดิม เพราะต้องใช้วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ มากขึ้น)
- การอบรมเน้นการปฏิบัติ ทำให้ผู้อบรมขาดความรู้ความเข้าใจในภาคทฤษฎีเกี่ยวกับความสำคัญของประเพณีปอยส่างลอง ประวัติความเป็นมาของอาหารแต่ละชนิด เทคนิคการเลือกวัตถุดิบ คุณค่าทางโภชนาการ

ภาพการอบรมการจัดทำอาหารในเทศกาลปอยส่างลอง
 ในระหว่างวันที่ 5 – 6 กันยายน 2554
 ณ โรงเรียนบ้านท่าโป่งแดง ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาพการอบรมการจัดทำอาหารในเทศกาลปอยส่างลอง

ในระหว่างวันที่ 5 – 6 กันยายน 2554

ณ โรงเรียนบ้านท่าโป่งแดง ตำบลผาป่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การทำมะม่วงสะเน้าป

การทำเข้ามุนห่อ

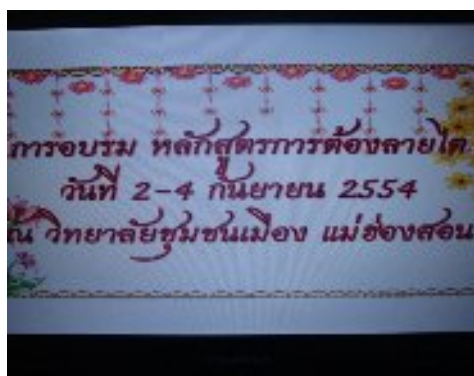

3) จัดอบรมที่ 3) จัดอบรมที่ 2-4 กันยายน 2554 ณ ห้องประชุม
วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน

การทำเข้าแตกปั้น

- 3.1) ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 20 คน
- 3.2) ใช้งบประมาณในการฝึกอบรมทั้งสิ้น 12,000 บาท (หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน)
- 3.3) ผลการอบรมและข้อเสนอแนะของการต้องลายไต มีรายละเอียด คือ
  - (1) ผลการจัดอบรม มีดังนี้
    - ผู้เข้าร่วมการอบรมเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง
    - ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับลักษณะของลายไต
    - ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงวิธีการต้องลายไต
    - ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำองค์ความรู้และวิธีการต้องลายไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
  - (2) ข้อเสนอแนะ มีดังนี้
    - ควรมีการจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ

ภาพการอบรมด้านการต้องลายไต
ระหว่างวันที่ 2-4 กันยายน 2554 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน

4) จัดอบรมด้านการฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า ระหว่างวันที่ 1-4 กันยายน 2554 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งไม้สักมิตรภาพที่ 98

4.1) ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 15 คน

4.2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

4.3) ผลการอบรมและข้อเสนอแนะในการจัดอบรมครั้งนี้ มีรายละเอียด คือในการอบรมได้แบ่งเนื้อหาเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

- ประวัติการฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า
- เครื่องดนตรีประกอบจังหวะการฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า (ก้านก)
- เครื่องแต่งกายการฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า(ก้านก)
- ท่าฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า(ก้านก)

(1) ผลการจัดอบรม มีดังนี้

- ผู้เข้าร่วมการอบรมเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง
- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับท่าฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า (ก้านก)
- ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงวิธีการตีกลองประกอบจังหวะการฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า (ก้านก)

(2) ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- ควรมีการจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมของตนเอง

บรรยากาศการฝึกอบรมการฟ้อนรูปสัตว์สองเท้า
ระหว่างวันที่ 1-4 กันยายน 2554
ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งไม้สักมิตรภาพที่ 98

5) จัดอบรมด้านการฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า ระหว่างวันที่ 5-8 กันยายน 2554 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งไม้สักมิตรภาพที่ 98

5.1) ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 15 คน

5.2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

5.3) ผลการอบรมและข้อเสนอแนะในการจัดอบรมครั้งนี้ มีรายละเอียด คือในการอบรมได้แบ่งเนื้อหาเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

- ประวัติการฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)
- เครื่องดนตรีประกอบจังหวะการฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)
- เครื่องแต่งกายการฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)
- ท่าฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)

(1) ผลการจัดอบรม มีดังนี้

- ผู้เข้าร่วมการอบรมเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง
- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับการฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)
- ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงวิธีการตีกลองประกอบจังหวะการฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า (ก้าโต)

(2) ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- ควรมีการจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของตนเอง

บรรยากาศการฝึกอบรมการฟ้อนรูปสัตว์สี่เท้า
ระหว่างวันที่ 5-8 กันยายน 2554
ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านทุ่งไม้สักมิตรภาพที่ 98

6) จัดอบรมด้านการร่ำไ้ ระหว่างวันที่ 10-11 กันยายน 2554 ณ ห้องประชุม
โรงเรียนบ้านเมืองปอน

6.1) ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 40 คน

6.2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

6.3) ผลการอบรมและข้อเสนอแนะในการจัดอบรมครั้งนี้ มีรายละเอียด คือ

(1) ผลการจัดอบรม มีดังนี้

➤ ผู้รับการฝึกอบรมมีทักษะในการร่ำไ้มากยิ่งขึ้น ได้รู้ประวัติความเป็นมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ทราบถึงทำร่ำไ้ที่ถูกต้องตามแบบแผนประเพณีแต่ดั้งเดิม

(2) ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

➤ ควรมีการฝึกอบรมการร่ำไ้ต่อไปเป็นรุ่น ๆ เพราะร่ำไ้ถือเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นที่หาได้ยากสมควรแก่การอนุรักษ์ไว้ เพื่อเป็นมรดกให้กับรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคต

6.2 แสดงนิทรรศการ เผยแพร่ข้อมูล และนำเสนอผลงาน ในที่ต่างๆ

1) แสดงนิทรรศการ ณ โรงแรมแม่ปิง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 5-7 กรกฎาคม 2554

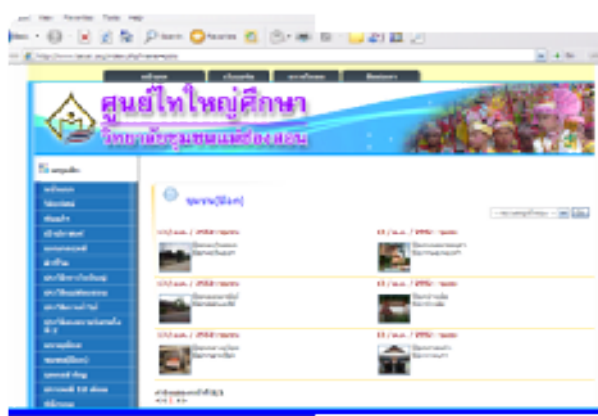
2) แสดงนิทรรศการ ณ จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ 5-7 สิงหาคม 2554

3) แสดงนิทรรศการที่อาคารรสป. โดยการให้ความร่วมมือกับโครงการพิพิธภัณฑน์มี
ชีวิตของทางเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

6.3 เผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ www.taiyai.org

6.4 จัดประกวดภาพเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทใหญ่ มีผลการดำเนินงานดังนี้

- 1) มีผู้เข้าร่วมการประกวดจำนวน 7 คน จำนวน 12 ภาพ
- 2) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)
- 3) ผลการจัดประกวดภาพและข้อเสนอแนะ คือ
  - ทุกภาคส่วนมีความสนใจ แต่การขาดความกระตือรือร้นของคนและชุมชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
  - มีผู้มาขอใบสมัครไปจำนวนมาก แต่ส่งเข้าประกวดจริงๆ น้อยมาก
  - มีหน่วยงานที่จัดการประกวดแบบเดียวกัน เกิดการแข่งขัน ขาดความร่วมมือ
  - การกำหนดส่งภาพประกวด จะต้องพิมพ์เป็นสีหรือขาวดำ โดยมีขนาดภาพ 12 x 18 นิ้ว ซึ่งบางส่วนอาจจะไม่มีต้นทุนในการพิมพ์

ข้อเสนอแนะ

- ควรร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง
- ควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และส่งไปยังหน่วยงาน กลุ่ม ชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพ
- กำหนดให้มีรอบคัดเลือก รอบชิงชนะเลิศ โดยให้ส่งรูปที่พิมพ์ออกมาขนาด 4X6 ก่อน หากผ่านเข้ารอบค่อยให้พิมพ์ขนาดภาพ 12 x 18 นิ้ว

ผลการประกวด

❖ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นายहररा दाम्मणवल

❖ รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ นางสาวพิชชาพร พฤกษ์รัมย์พิงค์

❖ รางวัลชมเชยได้แก่ นางสาวกณิดา ปักอินทรีย์

❖ รางวัลชมเชยได้แก่ นายกฤษณะ ภูมิรัตน์

❖ รางวัลชมเชยได้แก่ นายชาญชัย วิทยาพน

❖ รางวัลชมเชยได้แก่ นายวีรชน ไพรเพชรทิพย์

นอกจากการดำเนินงานข้างต้นแล้ว ทางวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานและวัสดุเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยใหญ่ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/สถานศึกษาที่ดำเนินการศึกษาและเก็บรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมประเพณี และสิ่งที่ทรงคุณค่าของไทยใหญ่ ให้การสนับสนุนข้อมูลกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานเพื่อสร้างเครือข่ายในการทำงานต่อไป เช่น โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน คณะสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงเรียนบ้านแม่สุรินทร์ องค์การบริหารส่วนตำบลผาป่อง ฯลฯ และต้องรับคณะอาจารย์/นักศึกษา จากวิทยาลัยชุมชนนราธิวาส คณะอาจารย์/นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และเจ้าหน้าที่จากสถาบันพระปกเกล้า

1.3 ทรัพยากร (Material) การดำเนินโครงการครั้งนี้ใช้สถานที่ศูนย์ไทใหญ่ศึกษาและห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน เป็นสำนักงานดำเนินการจัดประชุมเพื่อกลั่นกรอง ตรวจสอบประมวลผลข้อมูล และเป็นสำนักงานในการดำเนินงานโครงการฯ โดยภายในสำนักงานประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์สำหรับดำเนินงานคือ กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง คอมพิวเตอร์ เครื่องสแกนเนอร์ เครื่องปั่น กระจดาช กาว หมึกพิมพ์ เครื่องถ่ายวีดีโอ จอโปรเจกเตอร์ เครื่องฉาย LCD โน้ตบุ๊ก ฯลฯ

1.4 การจัดการ (Management)

ระบบการจัดการในการดำเนินโครงการนั้น เริ่มต้นได้มีนำผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ 2552 มาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์ไทใหญ่ศึกษา ที่มุ่งไปสู่สถาบันไทใหญ่ศึกษาในอนาคต ซึ่งยึดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานของปี 2554 ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยให้การดำเนินงานหรือปฏิบัติราชการแบบมีส่วนร่วม

จากประชาชน ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการวัฒนธรรมประเพณี และสิ่งที่ทรงคุณค่าต่างๆ ให้คงไว้แก่ลูกหลานได้สืบทอดและเรียนรู้ต่อไป

1.5 กลุ่มลูกค้า (Market)

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการคือการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) จากกระบวนการดำเนินโครงการ มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมดังนี้

- ผู้เชี่ยวชาญ ปราชญ์ ผู้รู้ด้านภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชน
- เจ้าอาวาสวัด
- ผู้แทนนักเรียน นักศึกษา
- ผู้แทนผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โรงแรม ที่พัก เกสต์เฮาส์ ร้านอาหาร
- นักการเมืองระดับท้องถิ่น
- หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตัวแทนจากหน่วยงาน ส่วนราชการ สถาบันการศึกษา ต่างๆ
- ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศิลปากร และส่วนราชการต่าง ๆ

การดำเนินโครงการครั้งนี้มีการนำเสนอข้อมูลให้ผู้อื่นผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น การจัดประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ทรงคุณค่า จัดทำวีดิทัศน์ เอกสาร และนำข้อมูลเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โดยมีผู้ใช้บริการสืบค้นข้อมูลประกอบด้วย หน่วยงานราชการ นิสิตนักศึกษา ประชาชนทั่วไป และอื่นๆ

1.6 ระยะเวลา (Time)

การดำเนินโครงการเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2553 ถึงเดือนกันยายน 2554 รวมทั้งสิ้น 12 เดือน เป็นการดำเนินโครงการที่ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2553 เนื่องจากเห็นว่าการดำเนินโครงการมีเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ไทใหญ่ศึกษาและการพัฒนาด้านวัฒนธรรมไทใหญ่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนต้องอาศัยกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นและองค์กรภาคีอื่นๆอย่างต่อเนื่องในระยะยาว เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับไทใหญ่ศึกษาให้ครอบคลุม และเก็บบันทึกข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น วีดิทัศน์ การบันทึกในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบให้สามารถจับต้องได้และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และเพื่อพัฒนาศูนย์ไทใหญ่ศึกษาให้เป็นสถาบันไทใหญ่ศึกษาในอนาคต

1.7 การปฏิบัติงาน (Method)

การดำเนินโครงการครั้งนี้ เป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับไทใหญ่ ทำการวิเคราะห์ และกลั่นกรองให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง ออกเก็บภาพกิจกรรมที่สำคัญของชาวไทใหญ่ที่ดำเนินในกิจวัตรประจำวันอย่างต่อเนื่องทุกกิจกรรม และจัดเก็บองค์ความรู้ที่ได้จากการเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ

1.8 เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

การดำเนินโครงการได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จำเป็นหลายเทคโนโลยี โดยในแต่ละเทคโนโลยีนั้นมีความเหมาะสมแตกต่างกันไป ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และอื่น ซึ่งการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว สามารถส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้นจากการศึกษาหรือนำหลักสูตรที่จัดทำขึ้นไปจัดการเรียนการสอน และทำให้มีเครือข่ายตามหน่วยงานต่างๆเพิ่มมากขึ้น จนทำให้การทำงานเกิดความคล่องตัวในการติดต่อประสานงานมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วยังทำให้ชุมชนเกิดความหวงแหนอัตลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมของตนเองไว้สืบต่อไป